

Вислогузова І. С., студ.; **Тарабан В. В.**, студ.;
Оленіна О. Ю., д-р мист., проф.
*Харківський національний університет міського господарства
імені О.М. Бекетова*

СТРИТ-АРТ ЯК ЗАСІБ ФОРМУВАННЯ ХУДОЖНЬОГО ОБРАЗУ МІСЬКОГО ПРОСТОРУ (НА ПРИКЛАДІ МІСТА ХАРКОВА)

Урбаністичний напрям в сучасному образотворчому мистецтві, стрит-арт – це останні тенденції сьогодення. Незважаючи на те, що стиль був заснований в другій половині ХХ сторіччя, лише сьогодні набув свого визнання і позбувся клейма вандалізму. Зараз, майже на кожній вулиці Харкова, ми можемо зустріти муралі аматорів і професіональних діячів вуличного мистецтва.

Актуальність даної теми полягає в тому, що стрит-арт, на даному етапі розвитку перейшов на новий рівень – зайняв своє місце на сучасному арт-ринку, тобто він став об'єктом продажу. З кожним днем про цей стиль говорять все більше, так як він став повноцінним художнім явищем. Також це одне із найсучасніших напрямків в образотворчому мистецтві, яке працює з урбаністичним простором міста. На даному етапі також набули популярності фестивалі на тематику вуличного мистецтва, зокрема «Mural fest» в різних містах країни.

Стрит-арт давно став предметом дослідження вчених, наприклад, дана тема досліджувалася в першу чергу в книжно-альбомному форматі, яка робить акцент на фотографіях, наприклад «Глобальний стрит-арт», «Стрит-арт Лондона», «Найвпливовіші вуличні художники». Також даною тематикою займаються академічні дослідники, які виступають, в даному випадку, в якості експертів, наприклад: Рафаель Шектер. По-друге, це монографічні роботи про стрит-арт, автори яких намагаються показати розвиток цього феномену. Наприклад, Klitzke and Schmidt 2009, Wacławek 2011, Bengtsen 2014.

Проблемою являється й те, що в Україні досі ставляться до стрит-арту, як до прояву чергової субкультури, в той час коли в інших країнах цей стиль вийшов на рівень нового напрямку в мистецтві. Саме тому нашою метою було дослідження впливу муралів на архітектурний простір міста. Розкрити взаємодію стилю з психологією мешканців міста та виявити його особливості і відміну від монументального мистецтва. Для досягнення даної мети ми дослідили та проаналізували розвиток цього напрямку, його головні особливості, та розглянули його діячів.

Стрит-арт виходить за рамки звичайного мистецтва, покидаючи галерейний простір і розташовується в зовсім незвичних місцях. Полотном для митців, в даному випадку, являються стіни будинків, міське середовище. Це дає можливість побачити культуру міста, роботу з урбаністичним простором та взаємодію з архітектурним середовищем.

Головна особливість стрит-арту те, що він не відображає офіційну ідеологію, як відбувається в монументальному мистецтві, а виявляє сучасні соціальні проблеми та взаємодіє з суспільством, утворюючи діалог, що спонукає до дій.

За допомогою стрит-арту старі та непривабливі об'єкти набули нового вигляду, стали більш естетичними і зробили архітектурне середовище більш гармонійним.

Стрит-арт в місті Харкові можна представити на прикладі робіт Гамлета Зиньковського, Романа Мініна, групи художників з «Kailas-V» та інших. Їх мурали відрізняються між собою за стилістикою, творчим посилом та ідеєю. Тому, що кожний художник намагається проявити свою унікальність в роботах (рис. 1).

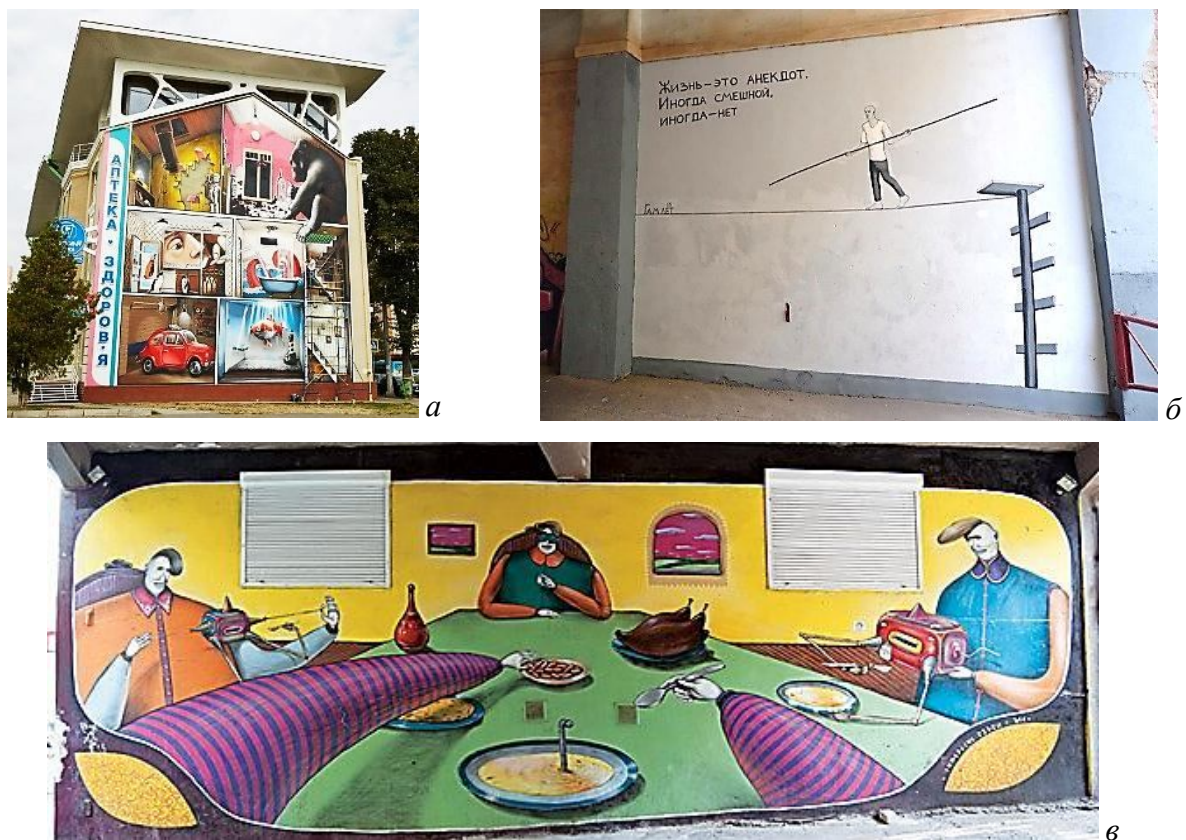

Рисунок 1 – Стрит-арт у Харкові: а - Мурал до дня міста Харкова, робота «Kailas-V», 2014 р.; б - Робота Гамлета Зиньковського, м. Харків, 2015 р.; в - Робота Романа Мініна, м. Харків, 2010 р.

На сьогоднішній день стрит-арт являється універсальним мистецтвом тому, що художники можуть досягти набагато більшої аудиторії, ніж представники традиційних напрямків. Наприклад, Гамлет за допомогою філософського посилу в своїх муралах впливає на настрій харків'ян. Його індивідуальний стиль полягає в тому, що за допомогою окремих фраз він дає можливість людям замислитись над різними питаннями і пояснити сенс своєї творчості. Таким чином, стрит-арт робить архітектурний простір більш гармонійним, дружелюбним та являється способом гуманізації об'єктів міського середовища.